

Athugasemdir við drög að frumvarpi um breytingu á lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum (markmið, kostnaður o.fl.) og um breytingu á lögum um Vegagerðina, framkvæmdastofnun samgöngumála (umsjón framkvæmda). Mál nr. S-258/2025

Undirritaður er eigandi af sumarhúsi sem staðsett er í gömlu byggðinni í Súðavík og vill koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum við innsend drög að lagabreytingum frá umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneyti.

Inngangur

Í dag er dvöl í húsum í gömlu byggðinni í Súðavík óheimil á tímabilinu frá 1. nóvember til 30. apríl. Frávik frá þessu, hvort sem eru til rýmkunar eða þrengingar, skulu í einstökum tilvikum eftir aðstæðum ákveðin af lögreglustjóra í samráði við almannavarnanefnd staðarins og Veðurstofu Íslands. Þessari kvöð/reglu er þinglýst á húsin á þessu svæði. Þessi regla var samþykkt af umhverfisráðuneyti árið 1997 eftir að ósk þess efnis kom til ráðuneytis frá Súðavíkurbreppi.

Árið 1999 úrskurðaði Fasteignamat ríkisins að fasteignir á umræddu svæði skyldi skrá sem sumarhús í stað íbúðarhúsa. Í dag eru öll hús á þessu svæði skráð sem sumarhús.

Innan gömlu byggðarinnar í Súðavík liggur þjóðvegurinn 61 (Djúpvegur) og auk þess er þar atvinnusvæði og aðal hafnaraðstaða sveitarfélagsins.

12. grein í frumvarpsdrögum

Lagt er til í frumvarpsdrögum að ný grein verði lögfest sem tekur á dvalartíma í húsum sem eru á hættusvæðum. Þessi nýja grein gengur í raun lengra en sú regla sem hefur verið við lýði frá árinu 1997 þar sem tekin er út sú heimild lögreglustjóra að leyfa frávik frá reglunni um dvalartíma. Með þessu eru stjórnvöld í raun að rýra rétt og eignir eiganda þessara húsa í dag. Út frá þessu verður ekki séð að stjórnvöld hafi haft til hliðsjónar meðalhófsreglu stjórnsýslulaga við vinnslu greinarinnar.

“12. gr. Meðalhófsreglan.

Stjórnvald skal því aðeins taka íþyngjandi ákvörðun þegar lögmætu markmiði, sem að er stefnt, verður ekki náð með öðru og vægara móti. Skal þess þá gætt að ekki sé farið strangar í sakirnar en nauðsyn ber til.”

Í greinargerð með frumvarpsdrögum er enginn rökstuðningur fyrir því af hverju lagt er til að óheimilt verði að dvelja í húsunum á hættusvæðum frá 1. nóvember til 30. apríl né af hverju heimild lögreglustjóra er niðurfelld. Hér eru eingöngu teknar óbreyttar dagsetningar frá árinu 1997. Í dag eru aðrar aðstæður en voru þá t.d. hafa umhverfis- og loftslagsmál tekið miklum breytingum. Mun betri tækni og meiri þekking er í dag á öllu sem viðkemur mati á snjóflóðahættu en var árið 1997. Undirritaður sér ekki að horft hafi verið til þessara þátta við vinnslu greinarinnar.

Jafnræðisregla og vöktun

Í Tungudal við Ísafjörð eru sumarhús á skilgreindu snjóflóðahættusvæði. Í þessum sumarhúsum er dvöl óheimil frá 15. desember til 16. apríl. Ekki er að sjá í greinargerð með frumvarpsdrögum að það hafi verið horft til að samræma dvalartíma við það sem er í Tungudal. Hér telur undirritaður að ekki hafi verið horft til jafnræðisreglu stjórnsýslulaga.

“11. gr. Jafnræðisreglan.

Við úrlausn mála skulu stjórnvöld gæta samræmis og jafnræðis í lagalegu tilliti.

Óheimilt er að mismuna aðilum við úrlausn mála á grundvelli sjónarmiða, byggðum á kynferði þeirra, kynþætti, litarhætti, þjóðerni, trúarbrögðum, stjórnmalaskoðunum, þjóðfélagsstöðu, ætterni eða öðrum sambærilegum ástæðum.”

Veðurstofan sér um vöktun á hættusvæðum og svæði gömlu byggðarinnar í Súðavík er vaktað enda liggur þar í gegn þjóðvegur og þar er virkt atvinnusvæði. Af þessu má draga þá ályktun að svæðið sé vel vaktað, jafnvel eða betur en t.d. svæðið í Tungudal og því ekkert sem mælir gegn því að sömu reglur gildi um sumarhús í Súðavík og í Tungudal.

Lokaorð

Undirritaður hvetur til þess að 12. grein í frumvarpsdrögum verði endurskrifuð og sá tími sem óheimilt er að dvelja í sumarhúsum í gömlu byggðinni í Súðavík verði sá sami og í sumarhúsum í Tungudal. Þannig verði gætt að jafnræði og meðalhófi við lagasetninguna.

13. janúar 2026

Virðingarfyllt
Karl Már Einarsson
Aðalgata 32 (Tröð)
420 Súðavík